

Persbericht

“Indië-weigeraars” verzoeken Hoge Raad om herziening

Amsterdam, 14 december 2012 – Twee Indië-weigeraars vragen de Hoge Raad hun veroordeling uit respectievelijk 1950 en 1951 te herzien.

Jan Maassen (1929) en Johannes van Luyn (1925) weigerden in 1949 respectievelijk 1946 om principiële redenen naar het toenmalig Nederlands-Indië te gaan om daar mee te doen aan de zogenoemde ‘politieele acties’. Ze weigerden om deel te nemen aan het doodschieten van onschuldige burgers. Maassen: “Ik zou alleen naar Indonesië willen om te voorkomen dat mijn kameraden op weerloze Indonesiërs schieten.”

Maassen werd door het Hoog Militair Gerechtshof op 3 mei 1950 veroordeeld tot 3 jaar gevangenisstraf voor “opzettelijke ongehoorzaamheid, gepleegd in tijd van oorlog”. Op last van de Minister van Justitie werd hij later uitgesloten van het kiesrecht tot 5 september 1955. Van Luyn werd op 9 januari 1951 veroordeeld tot 2 jaar gevangenisstraf.

Ten tijde van de berechting van beide mannen in de jaren ‘50 was de militaire rechter evenwel hoegenaamd niks bekend over het structurele geweld van Nederlandse militairen tegen burgers in Nederlands-Indië. De misdrijven die tijdens de politieele acties door Nederlandse militairen zijn begaan, werden pas met de publicatie van de Excessennota in 1969 duidelijk. Later onderzoek heeft bovendien uitgewezen dat het daarbij niet ging om incidentele wandaden, maar om grootschalig, systematisch optreden waaraan Nederlandse militairen niet konden ontkomen.

Indien de militaire rechter kennis had gehad van de misdrijven begaan in 1945-1949 in Nederlands-Indië dan had deze Maassen en Van Luyn naar alle waarschijnlijkheid niet veroordeeld. Immers, het kan niet van een soldaat worden verwacht dat hij zich willens en wetens in een situatie brengt waarbij er een grote kans is dat hij deel zal moeten nemen aan (oorlogs)misdaden. Nu het om feiten gaat die pas vele jaren na de veroordeling bekend zijn geworden, zijn Maassen en Van Luyn van mening dat er sprake is van een novum (art. 457 lid 1 Sv).

Deze zaak werd aangedragen door Jeffry Pondaag van de Stichting K.U.K.B. die zich al enkele jaren inzet voor eerherstel voor de Indië-weigeraars.

Contactpersonen:

Prof. mr. Liesbeth Zegveld – Böhler Advocaten, Keizersgracht 560-562, 1017 EM Amsterdam.
Tel.: +31 (0)20-344 62 00, e-mail: LZegveld@bohler.eu

Jeffry M. Pondaag
Stichting K.U.K.B. jeffry@kukb.nl